

TUBA

Umetniška gimnazija – glasbena smer; modul B: petje-instrument

Umetniška gimnazija s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju v slovenski Istri – glasbena smer; modul B: petje-instrument

UČNI NAČRT

IME PREDMETA: tuba

Izobraževalni program umetniške gimnazije - glasbena smer; modul B: petje-instrument, in izobraževalni program umetniške gimnazije s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju v slovenski Istri - glasbena smer; modul B: petje-instrument:
obvezni predmet (420 ur)

PRIPRAVILA PREDMETNA KURIKULARNA KOMISIJA V SESTAVI:

mag. Mateja Bajt, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Jože Bogolin, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; dr. Inge Breznik, Zavod RS za šolstvo; Polonca Češarek Puklavec, Zavod RS za šolstvo; Matjaž Emeršič, Šolski center Velenje, Glasbena šola Fran Korun Koželjski Velenje; Gregor Gorenšek, Konservatorij za glasbo in balet Maribor; Liza Hawlina, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; dr. Anja Ivec, Konservatorij za glasbo in balet Maribor; Matjaž Jevšnikar, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Valerija Kamplet, Konservatorij za glasbo in balet Maribor; Simon Klavžar, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; Uroš Košir, I. gimnazija v Celju, Glasbena šola Celje; Jože Kotar, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; Janez Pincolič, Konservatorij za glasbo in balet Maribor; Lev Pupis, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Dejan Rihtarič, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Metod Tomac, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Rok Vilhar, Gimnazija Koper, Glasbena šola Koper; Rok Volk, Šolski center Velenje, Glasbena šola Fran Korun Koželjski Velenje; Janez Vouk, Konservatorij za glasbo in balet Maribor; Matej Zupan, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; mag. Alenka Zupan, Gimnazija Koper, Glasbena šola Koper; Andrej Zupan, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana

JEZIKOVNI PREGLED: Mira Turk Škraba

OBLIKOVANJE: neAGENCIJA, digitalne preobrazbe, Katja Pirc, s. p.

IZDALA: Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje in Zavod RS za šolstvo

ZA MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE: dr. Vinko Logaj

ZA ZAVOD RS ZA ŠOLSTVO: Jasna Rojc

Ljubljana, 2025

SPLETNA IZDAJA

DOSTOPNO NA POVEZAVI:

https://eportal.mss.edus.si/msswww/datoteke/ucni_nacrti/2026/un-tuba_um_gl_b-um_si_gl_b.pdf

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

[COBISS.SI-ID 261615107](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:si:zb:etd-2026-01001)

ISBN 978-961-03-1476-9 (Zavod RS za šolstvo, PDF)

Strokovni svet RS za splošno izobraževanje je na svoji 247. seji, dne 16. 10. 2025, določil učni načrt tuba za izobraževalni program umetniške gimnazije – glasbena smer, modul B – petje-instrument, in izobraževalni program umetniške gimnazije s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju v slovenski Istri – glasbena smer, modul B – petje-instrument.

PRIZNANJE AVTORSTVA – NEKOMERCIALNO – DELJENJE POD ENAKIMI POGOJI

Prenova izobraževalnih programov s prenovo ključnih programskih dokumentov (kurikuluma za vrtce, učnih načrtov ter katalogov znanj)

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

KAKO SE ZNAJTI?

TIPIČNE STRANI

V dokumentu je za dijakinje in dijake, učiteljice in učitelje ipd. uporabljena moška slovnična oblika, ki velja enakovredno za oba spola.

Tema sporoča vsebinski okvir ali okvir predmetnospecifičnih zmožnosti, povezanih s cilji oz. skupinami ciljev: teme so predmetno specifične in lahko vključujejo vsebinske sklope in dejavnosti ter razvijajo veščine, zmožnosti in koncepte, ki naj bi jih dijaki izgrajevali in razvijali v procesu učenja.

Vrsta teme:
Obvezno
Izbirno
Maturitetno

Opis teme zajema ključne poudarke oz. koncepte kot okvir skupinam ciljev.

Dodatna pojasnila za temo lahko vsebujejo razlago o zasnovi teme, usmeritve in/ali navodila, ki se nanašajo na vsebino, vrsto teme, členitev teme, poimenovanje, trajanje, dejavnosti, izvedbo aktivnosti, učne pripomočke ... oz. karkoli, kar je pomembno za to temo.

IME TEME

OBVEZNO

OPIS TEME

Em fugiaspiduci sitet ut etur, in conest dipsum eosa nonsequam volorum, ommolor aut desequi duciist estrunda volorest, sandeni maximin uscillab il magnam quiam quo con explacc ullaccum alisi quidell igendam, in repta dolupta volor sam, ut hilit laut faccumqui omnim ut doluptur, quam consequ atibus dolo dignate mporehent qui tem nonseque por aliquisimust que volestrum esed quibusdae milla conserf ernate dentiat.

Ma vellaut quatio rporrore voluptae cus et illent harum doluptatur, et quas molorporia doluptatis molum rae nos event, inullit incimaiozem fugiandantis et fugitisque maion ped quo odi beatur, sequi ilisqui ipidel escim reprat.

DODATNA POJASNILA ZA TEMO

Ullatur sequo qui ut vellenderio. Re exceseq uiatur aturem eos millandio totaquis alibus iume voluptatia quis aut quamust iosant prestius, ut ommodigendis doluptaes dersped moluptae. Harum a volupta tiatur, ne veles quia voluptatia similic tatesequam, seque ventio. Hendis erum quissequo quist que con nulparum ut quuntemos et repro quod ma nimusa sae vellaut eum ulpari velent voluptu rempor a de omnimax impellu ptatiaecusa ducipsae aut evelles temolup tincil imporia simped et endes eum et molum que laborerat voluptiurem nempori bustio explabo rionsenet evenimin nis ex eum voluptam consed que volupid eliquibus, tetusda ntusam ellis ut archill uptiore rundiae nimusdam vel enit, optibea quiaspelitem lam alit re, omnis ab il mo dolupti connihi tionsequiam eicia dolo intur accusci musdaecatet faccatur? Sinctet latiam facescipsa

Ceria pa iumquam, exernam quaspiis dit eaquasit, omnis quis aut apitassum coribusda invenih icatia qui aperorum qui ut re perumquaeepd quame moditatum ipient veligna tessint iaessum, optamus, testi sediasped moluptatem aperiarn aut quodips usciate veribus.

Mi, asit volupta tuscil int aspel illit atur, eum idenist iorrum alit, nim re illitas ma nimi, iusciisita dolorrum volorepedio core, consequam quae. De nossiti officillate

Z oznako **SC** so označeni ključni cilji posameznih področij skupnih ciljev. Številčni zapis pri oznaki skupnih ciljev se navezuje na preglednico s skupnimi cilji.

Z oznako **O** so označeni obvezni cilji.

Z ležečim tiskom in oznako **I** so označeni izbirni cilji.

S krepko označenim besedilom so izpostavljeni **minimalni standardi znanja**.

Z ležečim besedilom so označeni izbirni standardi oz. standardi znanja, ki izhajajo iz izbirnih ciljev.

Dodatne pisave in oznake pri standardih so opredeljene v obvezujočih navodilih za učitelja (npr. podčrtani, M, PTI itd.)

IME SKUPINE CILJEV

CILJI

- O:** Et plabo. Nam eum fuga. Et explat. Xerro et aut que nihicia doloribus, velisci tatur
I: *Que ommodic aboribust, tesequae nimaionseni arum audit minusda dolum, si venimil itatat. Estinve litatem ut adit quid qui.* **SC** (2.2.2.1)
- I:** *Quia voluptatur aut od minverum, quas ilis et mint, eature rehenit magnatur aut exceaquam reiunt et omnis nobit vero excepel in nimagnam quat officiam que plaborpore ne culpa eum dolore aut aspicias sanihil moditam re pelias ne veri reperferes solosores dolorum, quidit ad qui dolorerun.*
O: Ibus nis auda vendio venis saperum atem quiant aut pre comniscia num at is quoditi ne estinve litatem venis saperum atem quiant. **SC** (1.3.4.2 | 2.1.1.1 | 2.1.2.1 | 2.2.1.1 | 2.2.1.2 | 3.1.3.1 | 5.1.2.1)

STANDARDI ZNANJA

- Dijak
- » Obisquamet faccab incium repenam id quist plita nume con nonectem sit volentis etur sanda de velictorrum quasimus mo mi.
 - » Icillabo. Bor as plibusc ipidesequat latia cuptatu repeliam.
 - » **Et ommo commolo ratatur saepedit essunt que parit, expelli quam rem simos con es est volorum quae. Aximintios et faccae. Inciet, ommolo con commoluptas aut vidusci enient.**
 - » **Ut fuga. Nemperum fuga.**
 - » Ma vellaut quatio rporrore voluptae cus et illent harum doluptatur, et quas
 - » Omnim ut doluptur, quam consequ.
 - » *Obisquamet faccab incium repenam id quist plita nume con nonectem sit volentis etur sanda de velictorrum quasimus mo mi.*
 - » *Icillabo. Bor as plibusc ipidesequat latia cuptatu repeliam.*
 - » Et ommo commolo ratatur saepedit essunt que parit, expelli quam rem simos con es est volorum quae. Aximintios et faccae. Inciet, ommolo con commoluptas aut vidusci enient.
 - » *Ut fuga. Nemperum fuga.*

TERMINI:

☐ laborerat voluptiurem	☐ veligna tessint	☐ laborerat voluptiurem	☐ veligna tessint
☐ veligna tessint	☐ laborerat voluptiurem	☐ veligna tessint	

Pojmi, ki jih dijak mora poznati oz. razumeti (in/ali znati smiselno uporabljati), lahko pa so navedeni tudi priporočeni pojmi. Nabor (strokovnih) terminov zaokrožuje in dopolnjuje posamezno temo, predstavlja pa informacijo učitelju pri načrtovanju vzgojno-izobraževalnega dela. Namenjen je navedbi terminologije, ki jo na področju določene teme v določenem obdobju izobraževalne vertikale usvojijo dijaki.

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH

Viri in literatura,
ki so vključeni v
posamezno temo.

NASLOV TEME

- » Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Morbi eget ante eget ante hendrerit convallis vitae et purus. Donec euismod dolor sed neque condimentum, at sodales enim interdum. <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>

NASLOV SKUPINE CILJEV

- » Etiam, M. (2019). Eget laoreet ipsum. Nulla facilisi.
- » Parum, V. (2025). Sequi blaborest quosam. Seque cus.
- » Morbi P. (2007). Sed ac arcu id velit facilisis aliquet. Nec tincidunt.
- » Eget O. (2010). Vestibulum vitae massa eget orci condimentum fringilla a ac turpis. Nulla et tempus nunc, vitae scelerisque tellus. Sed in tempus mi, a aliquet quam. Integer ut euismod eros, vel pretium mi. Maecenas sollicitudin.
- » Nunc N. (2023). Morbi suscipit ante quis viverra sollicitudin. Aenean ultricies.
- » Nunc N., Ante A., Sem S. (2015). Nullam congue eleifend magna in venenatis. Ut consectetur quis magna vitae sodales. Morbi placerat: <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>
- » Sed A. (2024). Ut aliquet aliquam urna eget laoreet. Fusce hendrerit dolor id mauris convallis, at accumsan lectus fermentum. Nunc bibendum quam et nibh elementum consectetur.

NASLOV SKUPINE CILJEV

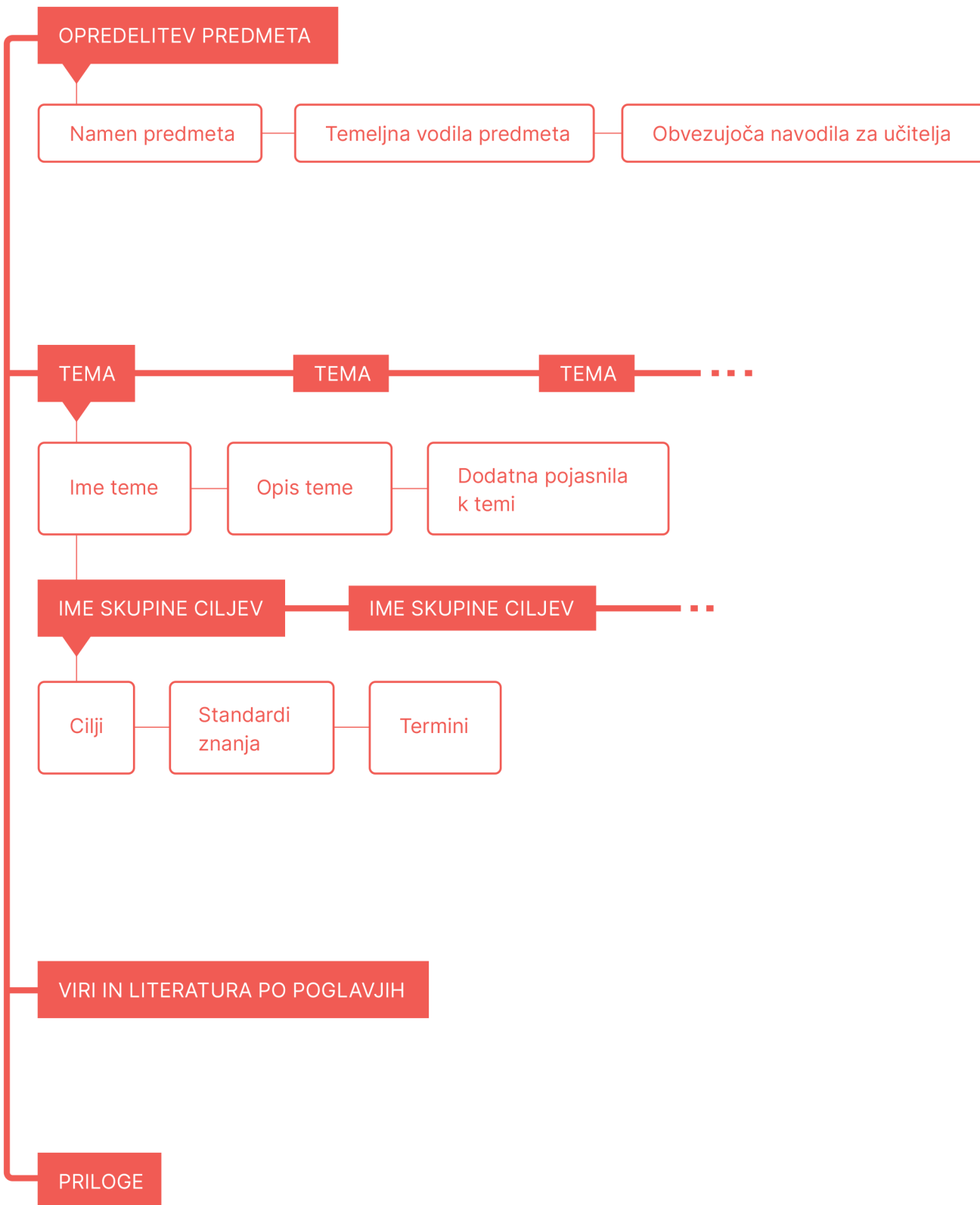
- » Vestibulum vitae massa eget orci condimentum fringilla, <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>
- » Nunc F.: Vivamus quis tortor et ipsum tempor laoreet id quis nunc. Phasellus quis sagittis ligula.
- » Redaktion, 2018. Morbi placerat: <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>

Viri in literatura, ki so vključeni
v posamezno skupino ciljev.

Hiperpovezava
do zunanjega vira

KAKO SE ZNAJTI?

STRUKTURA UČNEGA NAČRTA

KAZALO

OPREDELITEV PREDMETA..... 9

Namen predmeta..... 9

Temeljna vodila predmeta 9

Obvezujoča navodila za učitelje 10

TEME, CILJI, STANDARDI ZNANJA..... 11

1. LETNIK 12

Tehnične prvine..... 13

Etude 14

Koncerti, sonate..... 15

Druge skladbe in skladbe slovenskih skladateljev..... 16

2. LETNIK 17

Tehnične prvine..... 17

Etude 19

Koncerti, sonate..... 20

Druge skladbe in skladbe slovenskih skladateljev..... 21

3. LETNIK 22

Tehnične prvine..... 23

Etude 24

Koncerti, sonate..... 25

Druge skladbe in skladbe slovenskih skladateljev..... 26

4. LETNIK 27

Tehnične prvine..... 28

Etude 29

Koncerti, sonate..... 30

Druge skladbe in skladbe slovenskih skladateljev..... 31

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH.....32

1. letnik..... 32

TEHNIČNE PRVINE 32

ETUDE..... 32

KONCERTI, SONATE 33

DRUGE SKLADBE IN SKLADBE SLOVENSkih SKLADATELJEV..... 33

2. letnik..... 33

TEHNIČNE PRVINE..... 33

ETUDE 34

KONCERTI, SONATE 34

DRUGE SKLADBE IN SKLADBE SLOVENSkih SKLADATELJEV..... 34

3. letnik..... 35

TEHNIČNE PRVINE..... 35

ETUDE 35

KONCERTI, SONATE 36

DRUGE SKLADBE IN SKLADBE SLOVENSkih SKLADATELJEV..... 36

4. letnik..... 36

TEHNIČNE PRVINE..... 36

ETUDE 37

KONCERTI, SONATE 37

DRUGE SKLADBE IN SKLADBE SLOVENSkih SKLADATELJEV..... 38

PRILOGE.....39

OPREDELITEV PREDMETA

NAMEN PREDMETA

Predmet tuba opredeljujejo značilnosti obravnavanega glasbila, ki pogojujejo tako zvočne zakonitosti kot tudi pristop k poučevanju tube in evfonija. Poslanstvo predmeta tuba v programu umetniška gimnazija – glasbena smer, modul B: petje-inštrument je razvijati človeški potencial na področju glasbene umetnosti in temelji na prepričanju, da sta glasba in umetnost najboljše sredstvo za doseganje osebne rasti in družbene kohezije. Učni načrt ponuja izbiro in prilagodljivost, ki omogoča dijaku, da razvija svoja glasbena znanja in izvajalske spretnosti, da nastopa po svojih najboljših močeh, prejme priznanje za svoje dosežke in z glasbo prispeva k dobrobiti skupnosti.

Dijak odkriva, razvija in pogloblja svoje glasbene sposobnosti, znanje in veščine: usmerja in razvija svoje trobilske spretnosti, spoznava in udejanja izvajalsko prakso posameznih stilov in obdobj, raziskuje in obvladuje izrazne možnosti glasbila, razvija občutek za ritem, fraziranje, dinamično, agogično in tonsko oblikovanje, zna opredeliti vse artikulacijske možnosti trobilske tehnike, spoznava, razume in uporablja strokovne glasbene izraze, se uri v hitrem branju, razume in praktično uporablja zakonitosti glasbene teorije, spoznava svoje občutke, se navaja na estetsko in umetniško doživljanje skladb ter razvija glasbeni okus, spoznava trobilsko literaturo in zgodovinske ter stilne značilnosti posameznih glasbenih obdobj, spoznava slovensko glasbeno ustvarjalnost in razvija zavest o pomenu ohranjanja narodne identitete ter oblikuje primerjave z evropsko glasbeno dediščino.

TEMELJNA VODILA PREDMETA

Dijak pri predmetu tuba usvaja izvajalsko tehniko in izrazne značilnosti inštrumenta. Pogloblja intonacijo, subtilnost za ritem, melodijo in interpretacijo oz. se mojstri v muzikalnosti. Uri se v hitrem branju notnega zapisa ter prilagajanju le-tega tehniki izvedbe. Pridobiva znanja za nadaljevanje študija in se vključuje v glasbene skupine. Na nastopih predstavlja dosežke glasbene ustvarjalnosti in razvija svoje (po)ustvarjalne sposobnosti.

Skrbi za kakovost učnega jezika, pozna, razume in uporablja strokovne izraze tudi v tujih jezikih. Informacijsko tehnologijo smiselno uporablja za doseganje učnih ciljev ter pridobiva podatke iz različnih virov.

Navaja se na socialnost in sodelovanje pri komorni igri, v orkestru in projektnem glasbenoizvajalskem delu. Aktivno sodeluje pri ustvarjalnih projektih in razvija samoiniciativnost. Na različne načine predstavlja svoje delo in se vključuje v domača in mednarodna šolska partnerstva, pri čemer se usposablja za svoje bodoče delo.

Razvija načrtovanje učenja (učenje učenja), nadarjenost in muzikalno usposobljenost. Spremlja in presoja uspešnost lastnega učnega procesa ter razvija odgovornost za lastno znanje. Skupaj z učiteljem usmerja in razvija lastni učni proces, razvija in pogloblja glasbene sposobnosti, spretnosti in znanja.

Ob sistematični (redni in strokovno strukturirani) vadbi razvija delovne navade in odnos do dela, navaja se na estetsko doživljanje in razvija glasbeni okus. Razume in uporablja zakonitosti glasbene teorije, razvija vzajemnost in se prilagaja za enakopravno sodelovanje. Spoznava in izvaja glasbena dela slovenskih ustvarjalcev ter s tem razvija zavest o pomenu ohranjanja narodove samobitnosti. Spoznava dela iz svetovne glasbene dediščine ter razvija občutljivost do različnih glasbenih zvrsti, žanrov in obdobj.

OBVEZUJOČA NAVODILA ZA UČITELJE

Pouk je zasnovan celostno in ciljno, z upoštevanjem posebnosti vsakega posameznega dijaka. Učitelj pozna dijakove ambicije, sposobnosti in značilnosti ter mu daje kakovostno strokovno podporo pri njegovem umetniškem in osebnem razvoju. Za učinkovito načrtovanje in izvajanje pouka učitelj spremlja dijakovo počutje, odzivanje in napredek ter ves čas ohranja sočuten in spodbuden pristop. Dijaka spodbuja k zavestnemu razvijanju glasbene identitete in ga usmerja k najvišji možni uresničitvi njegovih potencialov v danih razmerah. Pri tem ohranja spodbudno naravnost in ustrezno raven zahtevnosti. Pomemben del učiteljevega dela je tudi priprava dijaka na javno glasbeno predstavitev. Ta priprava zajema temeljito tehnično, muzikalno in doživljajsko obvladovanje programa.

V času izobraževanja naj učitelj dosledno spremlja in usmerja dijaka k pravilni telesni drži med igranjem – s poudarkom na stabilni drži trupa in nog ter sproščenem položaju rok. Učitelj naj namenja posebno pozornost tudi skrbi za fizično zdravje dijaka, saj je dobro telesno počutje ključno za sproščeno in tehnično učinkovito izvajanje glasbe. Priporočljivo je, da učitelj dijake spodbuja k splošni fizični kondiciji ter uporabi metod razgibavanja in sproščanja, kot so tehnika Alexander, metoda Feldenkrais, avtogeni trening in dihalne vaje.

TEME, CILJI, STANDARDI ZNANJA

1. LETNIK

OBVEZNO

OPIS TEME

Dijak v 1. letniku spoznava glasbene vsebine skozi cilje naslednjih tem: *tehnične prvine, etude, koncerti, sonate, druga skladbe* in *skladbe slovenskih skladateljev*. Poudarek je na usvajanju osnovnih tehničnih veščin igranja tube, kot so pravilno dihanje, stabilna intonacija, artikulacija in oblikovanje lepega tona. Dijaka postopoma uvajamo v razumevanje glasbene forme, fraziranja in muzikalnega izraza. Spodbujamo redno vadbo in razvoj samostojnega pristopa k učenju ter kritičnega poslušanja lastne izvedbe.

TEHNIČNE PRVINE

CILJI

Dijak:

- : obnovi temeljne prvine igranja tube v osnovnem tonskem obsegu;
- : utrjuje in pogloblja izvajalske spretnosti ter razvija temeljne elemente igranja, kot so preponsko dihanje, nastavek, igranje na ustnik, drža telesa in inštrumenta;
- : širi zvočni razpon (ambitus);
- : igra razloženo lestvice (durove in molove) in akorde v obsegu dveh oktav;
- : pogloblja intonacijo, uri ritem, melodijo, interpretacijo;
- : se uri v natančnem in hitrem branju notnega zapisa;
- : spoznava, razume in uporablja strokovno terminologijo tudi v tujih jezikih; **SC** (1.1.2.1)
- : krepi glasbeni spomin z učenjem vaj na pamet. **SC** (3.1.3.3)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže temeljne prvine igranja tube v osnovnem tonskem obsegu;
- » izkaže izvajalske spretnosti ter temeljne elemente igranja (preponsko dihanje, nastavek, igranje na ustnik, drža telesa in inštrumenta);
- » napreduje v zvočnem razponu;
- » zaigra intonančno, ritmično in melodično pravilno;
- » pravilno prebere notni zapis;
- » pravilno uporabi strokovno terminologijo tudi v tujih jezikih;
- » zaigra durovo in molovo lestvico (naravno, harmonično, melodično) v obsegu dveh oktav;
- » zaigra durov in molov kvintakord z obrati, dominantni in zmanjšani septakord z obrati v gibanju četrtnik.

TERMINI

○ dihalne tehnike ○ lestvice ○ kromatika ○ akordi (razloženi kvintakordi, zmanjšani in dominantni septakord) ○ interval ○ ritem ○ metrum ○ tempo ○ agogika ○ artikulacija

ETUDE

CILJI

Dijak:

- : usvaja bistvene prvine glasbenega izraza, igranja fraz in dinamike;
- : razvija nadarjenost, muzikalno usposobljenost in estetsko doživljanje;
- SC (3.1.2.2)
- : utrjuje temeljne prvine igranja v osnovnem tonskem obsegu;
- : razvija izostrenost tonskega in melodičnega sluha ter občutek za pulz, ritem, metrum;
- : skrbi za natančno intonacijo in ritem, spremlja zvočna gibanja ter dosledno sledi notnemu zapisu;
- : pomni ritmične in melodične vzorce, se zaveda pomena glasbenih fraz in s tem dosega znanja za nadaljnji razvoj.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže bistvene prvine glasbenega izraza, igranja fraz in dinamike;
- » izkaže nadarjenost, muzikalno usposobljenost in estetsko doživljanje;
- » izkaže temeljne prvine igranja tube v osnovnem tonskem obsegu;
- » izkaže napredek v povezovanju tehničnih in glasbenih prvin, izkaže izostrenost tonskega in melodičnega sluha ter občutka za pulz, ritem, metrum;
- » zaigra dve etudi iz priporočene literature različnega karakterja.

TERMINI

- ritmični vzorci ○ melodični vzorci ○ pulz ○ metrum ○ fraziranje ○ agogika ○ dinamika

KONCERTI, SONATE

CILJI

Dijak:

○: spoznava ciklične glasbene oblike, kot so sonate in koncerti, ter manjše oblike, kot so fantazije, rondoji, variacije in plesi; pri tem se podrobno seznaja s slogovnimi, izraznimi in poudarjalnimi prvinami teh oblik;

SC (1.3.2.1)

○: obvladuje sposobnost daljše osredotočene pozornosti in spoznava različne metode pomnjenja;

○: izvaja sonate ali koncerte, ki ustrezajo njegovi stopnji doseženega znanja in obvladovanja;

○: z igranjem na pamet krepi glasbeni spomin.

SC (3.1.3.3)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

» izkaže poznavanje cikličnih glasbenih oblik, kot so sonate in koncerti, ter manjših oblik, kot so fantazije, rondoji, variacije in plesi, z razumevanjem in uporabo slogovnih, izraznih in poudarjalnih prvin pri izvedbi teh del;

» izkaže sposobnost daljše osredotočene pozornosti med igranjem in uporabi različne metode pomnjenja za učinkovito učenje in izvajanje glasbenih del;

» izkaže sposobnost izvajanja sonat ali koncertov, ki ustrezajo njegovi stopnji doseženega znanja, z natančnostjo, muzikalnostjo in tehnično dovršenostjo;

» zaigra najmanj dva kontrastna stavka iz koncerta ali sonate; eno skladbo zaigra na pamet.

TERMINI

○ fraziranje ○ agogika ○ dinamika

DRUGE SKLADBE IN SKLADBE SLOVENSКИH SKLADATELJEV

CILJI

Dijak:

- : z izbiro manj zahtevnih skladb od koncertov in sonat nadalje utrjuje tehnično-melodične prvine;
- : pri spoznavanju literature 20. in 21. stoletja in sodobnosti se povezuje z znanji, pridobljenimi pri delu s tehničnimi metodami;
- SC (2.2.1.2)
- : se seznanja s skladbami izrazito melodičnega značaja, ki se mu dodajajo harmonske in slogovne značilnosti določenega obdobja;
- : namenja posebno pozornost estetiki tonskega oblikovanja;
- : obvladuje različne metode pomnjenja za učinkovito učenje in izvajanje glasbenih del;
- : spoznava, ohranja in neguje domačo glasbeno umetnost in ustvarjalnost z izvajanjem del slovenskih skladateljev.
- SC (1.3.5.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže sposobnost povezovanja znanj, pridobljenih pri delu s tehničnimi metodami, z literaturo 20. in 21. stoletja ter sodobnostjo, kar omogoča poglobljeno razumevanje in interpretacijo teh del;
- » izkaže poznavanje in sposobnost izvajanja skladb izrazito melodičnega značaja, pri čemer upošteva in uporablja harmonske ter slogovne značilnosti določenega obdobja;
- » izkaže sposobnost oblikovanja estetsko dovršenega tona, pri čemer upošteva različne tehnike in pristope za doseganje želenega zvočnega izraza;
- » izkaže sposobnost uporabe različnih metod pomnjenja, kar omogoča učinkovito učenje in zanesljivo izvajanje glasbenih del na pamet;
- » zaigra skladbo slovenskega ali tujega skladatelja.

TERMINI

- fraziranje
- agogika
- poznavanje glasbenih oznak

2. LETNIK

OBVEZNO

OPIS TEME

Dijak v 2. letniku nadgrajuje osnovne tehnične prvine igranja tube, pridobljene v 1. letniku. Poudarek je na utrjevanju pravilne postavitve embouchura, dihanja in kontrole tona. Dijak razvija sposobnost samostojnega dela, kritičnega poslušanja lastne izvedbe ter prepoznavanja tehničnih in interpretativnih izzivov. Vsebinsko se srečuje z zahtevnejšimi etudami, raznolikimi skladbami ter deli slovenskih in tujih skladateljev, ki omogočajo širjenje glasbenega izraza in razumevanja stilov.

TEHNIČNE PRVINE

CILJI

Dijak:

- : je pozoren na temeljne prvine igranja tube v osnovnem tonskem obsegu;
- : utrjuje in pogloblja izvajalske spretnosti ter razvija temeljne elemente igranja, kot so dihanje, nastavek, igranje na ustnik, drža telesa in inštrumenta;
- : širi zvočni razpon (ambitus);
- : izvaja razložene lestvice (durove in molove) in akorde v obsegu dveh oktav;
- : pogloblja intonacijo, uri ritem, melodijo, interpretacijo;
- : se uri v natančnem in hitrem branju notnega zapisa;
- : spoznava, razume in uporablja strokovno terminologijo tudi v tujih jezikih;
- SC (1.1.2.2)
- : krepi glasbeni spomin z učenjem vaj na pamet.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže temeljne prvine igranja tube v razširjenem tonskem obsegu;
- » izkaže izvajalske spretnosti ter temeljne elemente igranja (dihanje, nastavek, igranje na ustnik, drža telesa in inštrumenta);
- » izkaže napredek v zvočnem razponu;
- » zaigra intonančno, ritmično in melodično pravilno;
- » pravilno uporabi strokovno terminologijo tudi v tujih jezikih;
- » zaigra durovo in molovo lestvico (naravno, harmonično, melodično), v obsegu dveh oktav igra v hitrejšem tempu;
- » zaigra durov in molov kvintakord z obrati ter dominantni in zmanjšani septakord z obrati v gibanju četrtnik.

ETUDE

CILJI

Dijak:

- : razvija glasbeno izraznost igranja fraz in dinamike;
- : razvija muzikalno usposobljenost in estetsko doživljanje;
- : razvija izostrenost tonskega in melodičnega sluha ter občutek za pulz, ritem, metrum;
- SC (3.3.2.1)
- : je pozoren na dobro intonacijo in ritem, spremlja zvočna gibanja;
- : pomni ritmične in melodične vzorce, zaveda se pomena glasbenih fraz in s tem dosega znanja za nadaljnji razvoj;
- : uvaja tehnične prvine pri igranju nizkega registra, srečuje se s povečanimi tehničnimi in izraznimi zahtevami;
- : usvaja etude, ki so primerne za izpopolnjevanje tehnike: razloženi intervali, lestvični postopi in skoki, trilčki, repetitije idr.;
- : sistematično nadgrajuje hitrost, prožnost, spretnost in neodvisnost prstov ter jezika.
- : povezuje tehnične in glasbene prvine ter razvija izostrenost tonskega, melodičnega in harmonskega sluha ter občutka za pulz, ritem, metrum in tempo.
- SC (3.1.4.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže napredek v povezovanju tehničnih in glasbenih prvin;
- » izkaže izostrenost tonskega in melodičnega sluha ter občutka za pulz, ritem, metrum;
- » izkaže muzikalno usposobljenost in estetsko doživljanje;
- » usvoji izbrane etude, primerne za razvoj različnih vrst tehnike;
- » izkaže temeljne prvine igranja tube v razširjenem tonskem obsegu;
- » etude zaigra v hitrejšem tempu, izkaže boljšo prožnost, spretnost in izboljšuje neodvisnost prstov ter jezika;
- » zaigra dve etudi različnega karakterja.

KONCERTI, SONATE

CILJI

Dijak:

○: spozna ciklične glasbene oblike z značilnimi stavki (sonate, koncerti) in druge oblike (fantazije, rondoji, variacije, plesi idr.), pri tem se seznani s podrobno obravnavo in usvajanjem slogovnih, izraznih in poustvarjalnih prvin;

○: obvladuje sposobnost daljše osredotočene pozornosti in spozna različne metode pomnjenja;

○: pri celoviti interpretaciji ob upoštevanju slogovnih zakonitosti in skladateljevih oznak razvija smisel za avtentičnost glasbenega izraza;

SC (1.1.4.1)

○: izvaja tiste sonate ali koncerte, ki jih s stopnjo doseženega znanja zmore oz. obvladuje;

○: uporablja digitalno tehnologijo pri ustvarjanju in deljenju vsebin z drugimi.

SC (4.2.2.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

» izkaže slogovne, izrazne in poustvarjalne prvine, značilne za koncerte in sonate;

» izkaže napredek v obvladovanju sposobnosti daljše osredotočene pozornosti in uporablja različne metode pomnjenja;

» raziskuje avtentičnost glasbenega izraza;

» zaigra Vivaldijevo ali Telemannovo sonato v celoti;

» zaigra dva kontrastna stavka iz koncerta, concertina ali sonate;

» zaigra vsaj eno skladbo na pamet.

DRUGE SKLADBE IN SKLADBE SLOVENSКИH SKLADATELJEV

CILJI

Dijak:

- : predela vsaj eno skladbo, pisano v obliki teme z variacijami iz obdobja romantike, 20. stoletja ali sodobnosti; v obravnavi snovi stremi k čim boljšemu razločevanju glasbenega značaja posamičnih del, obenem pa k doseganju najvišje možne ravni izvedbene in poustvarjalne odličnosti;
- : nadaljnje utrjuje tehnično-melodične prvine;
- : pri spoznavanju literature 20. in 21. stoletja in sodobnosti se povezuje z znanji, pridobljenimi pri delu s tehničnimi metodami;
- SC (2.2.2.1)
- : se seznanja s skladbami izrazito melodičnega značaja, ki so jim dodane harmonske in slogovne značilnosti določenega obdobja;
- : spoznava, da je kakovost poustvarjanja prvo in glavno vodilo;
- : posebno pozornost namenja estetiki tonskega oblikovanja;
- : obvladuje različne metode pomnjenja;
- : z deli slovenskih skladateljev spoznava, ohranja in neguje domačo glasbeno umetnost in ustvarjalnost.
- SC (1.3.4.2)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » razume skladbe izrazito melodičnega značaja, ki so jim dodane harmonske in slogovne značilnosti določenega obdobja;
- » ovrednoti estetiko tonskega oblikovanja;
- » uporabi različne metode pomnjenja;
- » izkaže zmožnost poustvarjanja, kar je glavno vodilo napredka oz. razumevanja glasbenega dela;
- » zaigra eno skladbo domačega ali tujega skladatelja.

3. LETNIK

OBVEZNO

OPIS TEME

V 3. letniku dijak pogloblja tehnične in interpretativne sposobnosti ter razvija umetniški izraz. Poudarek je na obvladovanju raznolikih artikulacijskih tehnik, dinamičnega razpona, muzikalnosti in tonske barve. Dijaka spodbujamo k samostojnemu oblikovanju interpretacije ter poglobljenemu razumevanju glasbene strukture. V repertoar vključujemo koncertne etude, obsežnejša dela, sodobno glasbo ter skladbe različnih stilnih obdobj, ki dijaku omogočajo širši vpogled v glasbeno umetnost.

TEHNIČNE PRVINE

CILJI

Dijak:

○: ozavešča telesno ravnovesje in sprošča morebitne odvečne napetosti telesa pred igranjem in med njim;

SC (3.2.3.2)

○: slušno, teoretično in izvajalsko obvladuje lestvice in akorde v vseh tonalitetah – tudi v povezavi s tubistično literaturo;

○: igra trozvoke in septakordev arpeggiu;

○: uporablja dvojni in trojni jezik ter kombinira oba z legato igranjem;

○: igra tehnično zahtevnejše vaje v nizkem registru;

○: sistematično nadgrajuje hitrost, prožnost, spretnost in neodvisnost prstov ter jezika;

○: povezuje tehnične in glasbene prvine ter razvija izostrenost tonskega, melodičnega in harmonskega sluha ter občutka za pulz, ritem, metrum in tempo.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

» razume ozaveščeno telesno ravnovesje in zna sprostiti odvečne napetosti pred igranjem in med njim;

» ob igranju izkaže hitrost, prožnost, spretnost in neodvisnost prstov ter jezika;

» zaigra dve durovi in dve molovi (z vsemi tremi vrstami) lestvici, igrane v gibanju osmink četrtink v obsegu dveh oktav s pripadajočimi kvintakordi in septakordi ter njihovimi obrati durov in molov, kvintakord z obrati ter dominantni in zmanjšani septakord z obrati v gibanju osmink četrtink, v celoti na pamet.

ETUDE

CILJI

Dijak:

- : razvija glasbeno izraznost igranja fraz in dinamike;
- : razvija muzikalno usposobljenost in estetsko doživljanje;
- SC (1.3.4.1)
- : razvija izostrenost tonskega in melodičnega sluha ter občutek za pulz, ritem, metrum;
- : je pozoren na dobro intonacijo in ritem, spremlja zvočna gibanja;
- : pomni ritmične in melodične vzorce, se zaveda pomena glasbenih fraz in s tem dosega znanja za nadaljnji razvoj;
- : usvaja tehnične prvine pri igranju nizkega registra, se srečuje s povečanimi tehničnimi in izraznimi zahtevami;
- : usvaja etude, ki so primerne za izpopolnjevanje tehnike – razloženi intervali, lestvični postopi in skoki, trilčki, repetitije idr.;
- : sistematično nadgrajuje hitrost, prožnost, spretnost in neodvisnost prstov ter jezika;
- : povezuje tehnične in glasbene prvine ter razvija izostrenost tonskega, melodičnega in harmonskega sluha ter občutka za pulz, ritem, metrum in tempo;
- : igra zahtevnejše vaje, pri katerih sta zahtevana širši tonski in izrazni razpon;
- : vaje, če je mogoče, igra s klavirsko spremljavo – postavlja trden temelj izvajalske odličnosti.
- SC (1.3.4.2)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže izostrenost tonskega in melodičnega sluha ter občutka za pulz, ritem, metrum;
- » izkaže nadarjenost, muzikalno usposobljenost in estetsko doživljanje;
- » **zaigra etude v razširjenem tonskem obsegu;**
- » **zaigra dve kontrastni etudi v tehničnem in liričnem smislu.**

KONCERTI, SONATE

CILJI

Dijak:

- : spoznava temeljne slogovne značilnosti obdobja;
- : spoznava nove izrazne, ritmične, artikulacijske in slogovne prijeme;
SC (1.1.2.1)
- : širi muzikalična obzorja ter jih izpopolnjuje v izvajalsko ustvarjalnem oziru;
- : igra na pamet;
SC (3.1.3.3)
- : usvaja posamezne skladbe ali stavke cikličnih del.
SC (3.1.4.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » usvoji posamezne skladbe ali stavke cikličnih del ter izkaže slogovne, izrazne in poustvarjalne prvine, značilne za koncerte in sonate;
- » izkaže napredek v obvladovanju sposobnosti daljše osredotočene pozornosti in uporablja različne metode pomnjenja;
- » izkaže avtentičnost glasbenega izraza;
- » zaigra dva kontrastna stavka iz koncerta ali sonate – eno skladbo zaigra na pamet.

DRUGE SKLADBE IN SKLADBE SLOVENSkih SKLADATELJEV

CILJI

Dijak:

○: spoznava temeljne glasbene oblike romantike in interpretacijske posebnosti romantičnega sloga (kantilena, rubato, artikulacija, fraziranje, dinamika idr.);

SC (1.3.2.1)

○: posebno pozornost namenja estetiki tonskega oblikovanja;

○: razvija smisel za avtentičnost glasbenega izraza;

○: igra na pamet;

○: samoiniciativno razišče in odkriva skladbe, nastale v zadnjih sto letih;

SC (3.1.4.1)

○: uporablja digitalno tehnologijo pri ustvarjanju in deljenju vsebin z drugimi ter upravlja svojo digitalno identiteto.

SC (4.2.2.1 | 4.3.1.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

» ovrednoti estetiko tonskega oblikovanja;

» izkaže avtentičnost glasbenega izraza;

» zaigra na pamet;

» izvede temeljne glasbene oblike z interpretacijskimi značilnostmi pripadajočega sloga;

» razume in loči temeljne glasbene oblike romantike in interpretacijske posebnosti romantičnega sloga (kantilena, rubato, artikulacija, fraziranje, dinamika idr.);

» zaigra skladbe.

4. LETNIK

OBVEZNO

OPIS TEME

Dijak v 4. letniku dosega visoko stopnjo tehnične in umetniške zrelosti. Poudarek je na samostojnem delu, oblikovanju interpretacije, obvladovanju zahtevnejših tehničnih izzivov ter pripravi na javne nastope in sprejemne izpite. Dijak razvija stabilen ton, muzikalno fraziranje, natančno artikulacijo in zvočno projekcijo. Vsebinski poudarki vključujejo koncertne etude, solistična dela, sodobno glasbo ter repertoar slovenskih in tujih skladateljev, ki dijaku omogočajo celostno glasbeno rast in umetniško izražanje.

TEHNIČNE PRVINE

CILJI

Dijak:

- : pogloblja tehnične, muzikalne in poustvarjalne prvine v zahtevanem tonskem in izraznem razponu glasbila;
- : igra lestvice in akorde v vseh tonalitetah, razložene trozvoke in septakorde;
- : uporablja dvojni in trojni jezik ter kombinira oba z legato igranjem;
- : igra tehnično zahtevnejše vaje v nizkem registru.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » obvlada in nadgradi tehnične in muzikalne prvine doslej omenjenih vsebin in jih praktično uporablja v izvajalski praksi;
- » usvoji izbrane vaje, primerne za nadgrajevanje tehnike;
- » izkaže hitrost, prožnost, spretnost ter neodvisnost prstov in jezika pri izvajanju tehničnih vaj v različnih tempih ter artikulacijah;
- » zaigra dve durovi in in dve molovi (z vsemi tremi vrstami) lestvici, igrane v gibanju osmink ali šestnajstink v obsegu dveh oktav, s pripadajočimi kvintakordi in septakordi ter njihovimi obrati durov in molov, kvintakord z obrati ter dominantni in zmanjšani septakord z obrati v gibanju osmink četrtnik, v celoti na pamet.

ETUDE

CILJI

Dijak:

- : razvija glasbeno izraznost igranja fraz in dinamike;
- : razvija muzikalno usposobljenost in estetsko doživljanje;
- : razvija izostrenost tonskega in melodičnega sluha ter občutek za pulz, ritem, metrum;
- : pazi na dobro intonacijo in ritem, spremlja zvočna gibanja;
- : pomni ritmične in melodične vzorce, zaveda se pomena glasbenih fraz in s tem dosega znanja za nadaljnji razvoj;
- : utrjuje kvaliteto nizkega registra, se srečuje s povečanimi tehničnimi in izraznimi zahtevami;
- : usvaja etude, ki nadgrajujejo pridobljena znanja in veščine prejšnjih let, razvija odnos do jasnega in zvonečega tona ter obvladuje virtuosno in briljantno igro;
- : krepi psihofizično vzdržljivost;
- SC (3.2.1.3)
- : sistematično nadgrajuje hitrost, prožnost, spretnost in neodvisnost prstov ter jezika;
- : povezuje tehnične in glasbene prvine ter razvija izostrenost tonskega, melodičnega in harmonskega sluha ter občutka za pulz, ritem, metrum in tempo;
- : vaje, če je mogoče, igra s klavirsko spremljavo;
- : postavlja trden temelj izvajalske odličnosti.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže obvladovanje etud, ki nadgrajujejo znanja in veščine prejšnjih let, ter oblikuje jasen, zvoneč ton in virtuosno izvedbo;
- » izkaže sposobnost izvedbe zahtevnega programa (etude) v celoti;
- » izkaže izostrenost tonskega in melodičnega sluha ter občutka za pulz, ritem, metrum;
- » izkaže muzikalno usposobljenost in estetsko doživljanje;
- » zaigra dve kontrastni etudi v tehničnem in liričnem smislu, od tega eno na pamet.

KONCERTI, SONATE

CILJI

Dijak:

○: spozna dela neoklasicizma, s to glasbo abstraktnega značaja izboljšuje tako telesno kot duhovno pripravljenost in preizkuša svojo zrelost ob koncu srednjega glasbenega šolanja;

SC (1.3.4.2)

○: nadgrajuje izvedbe cikličnih glasbenih oblik z značilnimi stavki (sonate, koncerti) in drugih manjših oblik (fantazije, rondoji, variacije, plesi idr.);

○: obvladuje temeljne slogovne značilnosti obdobja (artikulacija, fraziranje, dinamika, okraševanje);

SC (1.3.2.1)

○: pri celoviti interpretaciji ob upoštevanju slogovnih zakonitosti in skladateljevih oznak utrjuje smisel za avtentičnost glasbenega izraza;

○: obvladuje različne metode pomnjenja in jih učinkovito uporablja na nastopih;

SC (3.1.2.2)

○: igra izvirni trobilski spored svetovne literature; spozna nove izrazne, ritmične, artikulacijske in slogovne prijeme.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

» kritično osvetli in oblikuje temeljne slogovne značilnosti obdobja;

» izoblikuje avtentičnost glasbenega izraza;

» zaigra dva kontrastna stavka iz koncerta ali sonate na pamet.

DRUGE SKLADBE IN SKLADBE SLOVENSКИH SKLADATELJEV

CILJI

Dijak:

O: ob analizi ter vrednotenju raznolikih gradiv glasbo razume in o njej kritično razmišlja;

SC (1.1.4.1 | 2.2.1.1)

O: se spoznava z novoklasicističnim, zmerno modernističnim in postmodernističnim glasbenim izrazom;

I: razvija sposobnost vrednotenja igranja profesionalnih tubistov, lastnega igranja in igranja vrstnikov na tubo, pri čemer izboljšuje kritično poslušanje, analitične sposobnosti in estetsko občutljivost.

SC (2.1.1.1 | 3.3.1.2)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » ovrednoti estetiko tonskega oblikovanja;
- » raziskuje avtentičnost glasbenega izraza;
- » izvede temeljne glasbene oblike z interpretacijskimi značilnostmi pripadajočega sloga;
- » razume in razloči temeljne glasbene oblike romantike in interpretacijske posebnosti romantičnega sloga (kantilena, rubato, artikulacija, fraziranje, dinamika idr.);
- » zaigra skladbe primerne težavnostne stopnje iz priporočene literature.

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH

1. LETNIK

TEHNIČNE PRVINE

Priporočena literatura

- » Gordon, C.: Systematic Approach to daily practice
- » Arban, J. B.: Complete Method for tuba
- » Bobo, R.: Mastering the tuba
- » Parés, G.: Pares Scales for Tuba
- » Pilafian, S., Sheridan, P.: Breathing Gym

Poleg navedenih vsebin lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

ETUDE

Priporočena literatura

- » Arban, J. B.: Complete Method for tuba
- » Kopprasch, C.: 60 selected studies, 1. del
- » Blazeovich, V.: 70 studies for tuba, 1. del
- » Bordogni, M.: 43 Bel canto studies
- » Fink, R. H.: Studies in Legato
- » Vobaron, F.: Etudes
- » Blume, O.: 12 etudes
- » Schoemaker, J.: Legato etudes for tuba
- » Snedecor, P.: Low etudes for tuba
- » Uber, D.: 25 early studies

Poleg navedenih vsebin lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

KONCERTI, SONATE

Priporočena literatura

- » Paff, J.: Concerto for tuba
- » Boda, J.: Sonatina
- » Frackenpohl, A.: Concertino
- » Borton, A.: Sonata for tuba and piano
- » Parfitt, C. M.: Sonata for Contrabass tuba

Poleg navedenih vsebin lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

DRUGE SKLADBE IN SKLADBE SLOVENSKIH SKLADATELJEV

Priporočena literatura

- » Bach, J. S. /arr. Bell, W.: Air and Bourree
- » Elgar, E.: Two songs from Sea Pictures
- » Grundman, C.: Tuba Rhapsody
- » Haddad, D.: Two Pieces
- » Jacob, G.: Bagatelles for Tuba
- » Jacob, G.: Six little Tuba Pieces
- » Walters, H.: Concertante
- » Walters, H.: Scherzo Pomposo
- » Painpare, H.: Concertpiece
- » Bavdek, D.: Helica
- » Album slovenskih skladb za trobila Zveze primorskih glasbenih šol

Poleg navedenih vsebin lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

2. LETNIK

TEHNIČNE PRVINE

Priporočena literatura

- » Gordon, C.: Systematic Approach to daily practice
- » Arban, J. B.: Complete Method for tuba
- » Bobo, R.: Mastering the tuba
- » Parés, G.: Pares Scales for Tuba

- » Pilafian, S., Sheridan, P.: Breathing Gym

Poleg navedenih vsebin lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

ETUDE

Priporočena literatura

- » Arban, J. B.: Complete Method for tuba
- » Kopprasch, C.: 60 selected studies, 1. del
- » Blazeovich, V.: 70 studies for tuba, 1. del
- » Bordogni, M.: 43 Bel canto studies
- » Fink, R. H.: Studies in Legato
- » Vobaron, F.: Etudes
- » Blume, O.: 12 etudes
- » Schoemaker, J.: Legato etudes for tuba
- » Parés, G.: Pares Scales for Tuba

Poleg navedenih vsebin lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

KONCERTI, SONATE

Priporočena literatura

- » Curnow, J.: Concertino
- » Franckenpohl, A.: Concertino
- » Boda, J.: Sonatina
- » arr. Cooley, Morris, Maganini: Vivaldijeve sonate
- » arr. Friedmann/Chidester: Telemannove sonate št. 1–4

Poleg navedenih vsebin lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

DRUGE SKLADBE IN SKLADBE SLOVENSКИH SKLADATELJEV

Priporočena literatura

- » Davis, W.: Variations on a Theme of Robert Schumann
- » Dowling, R.: His Majesty the Tuba
- » Jacob, G.: Bagatelles for Tuba
- » Painpare, H.: Concertpiece
- » Fred, G.: A heroic tale

- » Glavina, B.: Dva korala
- » Uber, D.: Mr. Tuba on brodney
- » Wekselblatt, H.: First solos
- » Album slovenskih skladb za trobila Zveze primorskih glasbenih šol

Poleg navedenih vsebin lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

3. LETNIK

TEHNIČNE PRVINE

Priporočena literatura

- » Gordon, C.: Systematic Approach to daily practice
- » Arban, J. B.: Complete Method for tuba
- » Bobo, R.: Mastering the tuba
- » Parés, G.: Pares Scales for Tuba
- » Pilafian, S., Sheridan, P.: The Brass Gym
- » Hilgers, W.: Daily Exercises for tuba

Poleg navedenih vsebin lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

ETUDE

Priporočena literatura

- » Arban, J. B.: Complete Method for tuba
- » Kopprasch, C.: 60 selected studies, 2. del
- » Blazevich, V.: 70 studies for tuba, 2. del
- » Bordogni, M.: 43 Bel canto studies
- » Tyrell, H. W.: 40 Advanced studies
- » Fink, R. H.: Studies in Legato
- » Vobaron, F.: Etudes
- » Blume, O.: 12 etudes
- » Schoemaker, J.: Legato etudes for tuba
- » Parés, G.: Pares Scales for Tuba

- » Snedecor, P.: Low etudes for tuba

Poleg navedenih vsebin lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

KONCERTI, SONATE

Priporočena literatura

- » Uber, D.: Sonatina
- » Wilder, A.: Sonata
- » Boda, J.: Sonatina
- » Marcello, B.: Sonata v F duru
- » Ridout, A.: Concertino

Poleg navedenih vsebin lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

DRUGE SKLADBE IN SKLADBE SLOVENSkih SKLADATELJEV

Priporočena literatura

- » Dolar, J. K., Habe, T.: Suita
- » Krivokapič, P.: Elegija
- » Pačnik, P.: Sonata v Es-duru
- » Spruk, E.: Alla romanesca
- » Elgar, E.: Two songs from Sea Pictures
- » Grundman, C.: Tuba Rhapsody
- » Haddad, D.: Two Pieces
- » Franckenpohl, A.: Variations for tuba and piano
- » Rachmaninoff, S.: Vocalise
- » Štuhec, I.: Preludij in Groteskna koračnica
- » Tcherepnin, A.: Andante

Poleg navedenih vsebin lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

4. LETNIK

TEHNIČNE PRVINE

Priporočena literatura

- » Gordon, C.: Systematic Approach to daily practice
- » Arban, J. B.: Complete Method for tuba

- » Bobo, R.: Mastering the tuba
- » Parés, G.: Pares Scales for Tuba
- » Pilafian, S., Sheridan, P.: The Brass Gym
- » Hilgers, W.: Daily Exercises for tuba

Poleg navedenih vsebin lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

ETUDE

Priporočena literatura

- » Arban, J. B.: Complete Method for tuba
- » Kopprasch, C.: 60 selected studies, 2. del
- » Blazevich, V.: 70 studies for tuba, 2. del
- » Bordogni, M.: 43 Bel canto studies
- » Tyrell, H. W.: 40 Advanced studies
- » Fink, R. H.: Studies in Legato
- » Schoemaker, J.: Legato etudes for tuba
- » Parés, G.: Pares Scales for Tuba
- » Snedecor, P.: Low etudes for tuba

Poleg navedenih vsebin lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

KONCERTI, SONATE

Priporočena literatura

- » Uber, D.: Sonatina
- » Castérède, J.: Sonatina
- » Benedetto, M.: Sonata v F duru
- » Lebedjev, A.: Konzert
- » Frackenpohl, A.: Sonata
- » Broughton, B.: Sonata
- » Uber, D.: Sonata

Poleg navedenih vsebin lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

DRUGE SKLADBE IN SKLADBE SLOVENSKIH SKLADATELJEV

Priporočena literatura

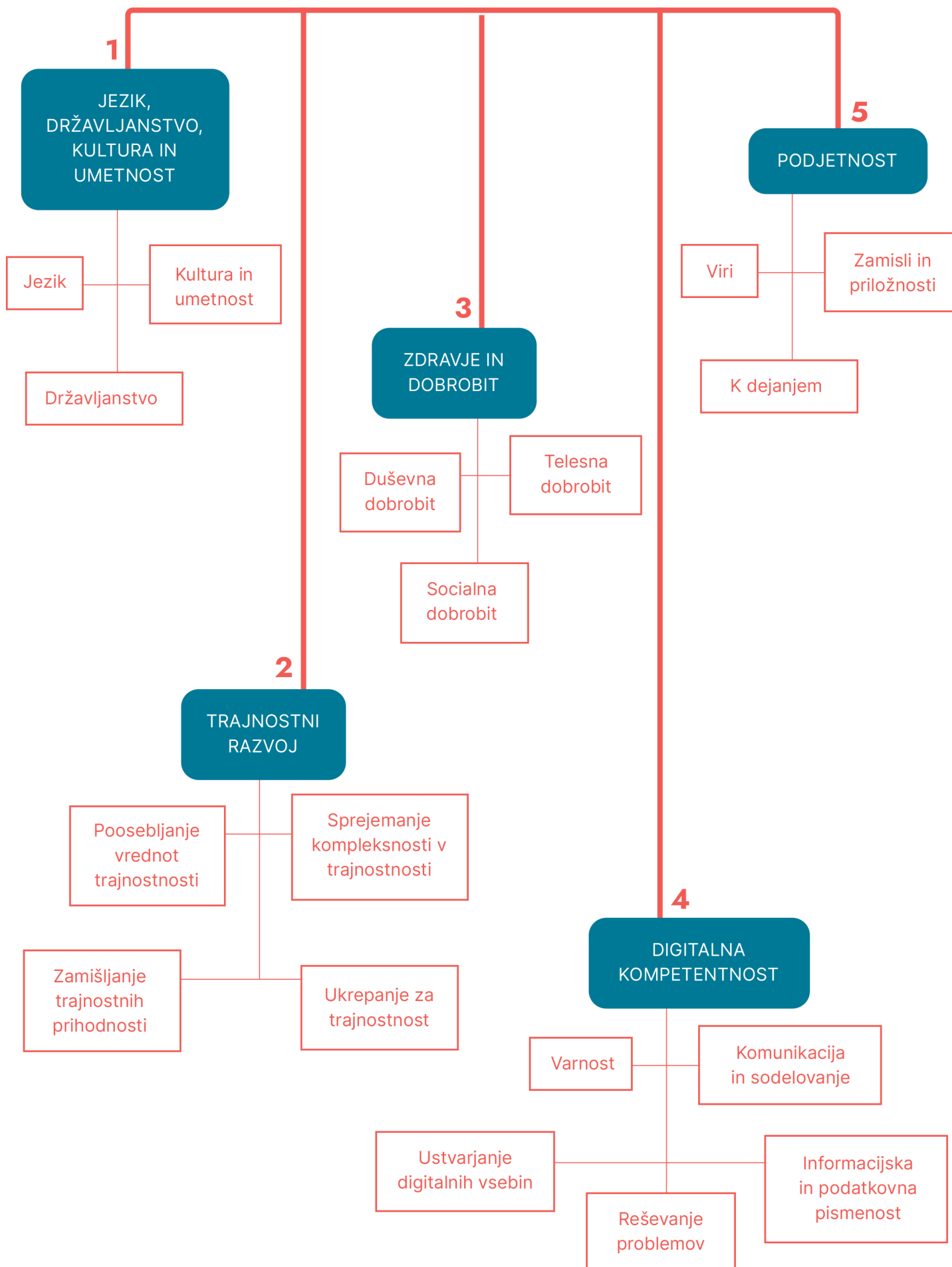
- » Haddad, D.: Suita za tuba
- » Uber, D.: Sonatina
- » Arnold, M.: Fantasy for tuba
- » Marcello, B.: Sonata 1 in Fa
- » Stevens, T.: Variations in olden style
- » Glass, J.: Sonatina for tuba
- » Ramovš, P.: Koncert
- » Šivic, P.: Morceau de Concert
- » Gregorc, J.: Koncert
- » Jelinčič, F.: Concertino
- » Pačnik, P.: Sonata v B-duru
- » Castérède, J.: Sonatina

Poleg navedene vsebine lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

PRILOGE

KLJUČNI CILJI PO PODROČJIH SKUPNIH CILJEV

1 /// JEZIK, DRŽAVLJANSTVO, KULTURA IN UMETNOST

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

1.1 JEZIK

1.1.1 Strokovna besedila	1.1.1.1 Pri posameznih predmetih razvija zmožnost izražanja v različnih besedilnih vrstah (referat, plakat, povzetek, opis, pogovor itd.).
1.1.2 Strokovni jezik	1.1.2.1 Se zaveda, da je učenje vsebine posameznega predmeta hkrati tudi spoznavanje njegove strokovne terminologije; torej učenje jezika na ravni poimenovanj za posamezne pojme in na ravni logičnih povezav. 1.1.2.2 Se izraža z ustrezno terminologijo predmeta in skrbi za ustrezno govorno ter pisno raven svojega strokovnega jezika.
1.1.3 Univerzalni opis jezika kot sistema	(pri vseh predmetih:) 1.1.3.1 Se zaveda podobnosti ter razlik med jeziki in je na to pozoren tudi pri uporabi gradiv v tujih jezikih, pri uporabi prevajalnikov, velikih jezikovnih modelov, avtomatsko prevedenih spletnih strani itd. (pri vseh jezikovnih predmetih:) 1.1.3.2 Se zaveda, da različne jezike lahko opisujemo na podoben način; pri pouku tujih jezikov zato uporablja znanje, pridobljeno pri pouku učnega jezika, in obratno: zna primerjati jezike, ki se jih uči, in razpozna podobnosti ter razlike med njimi.
1.1.4 Razumevanje pomena branja	1.1.4.1 Pri vseh predmetih redno bere, izbira raznolika bralna gradiva, jih razume, poglobljeno analizira in kritično vrednoti.
1.1.5 Jezik in nenasilna komunikacija	1.1.5.1 Razvija lastne sporazumevalne zmožnosti skozi nenasilno komunikacijo.

1.2 DRŽAVLJANSTVO

1.2.1 Poznavanje in privzemanje človekovih pravic ter dolžnosti kot temeljnih vrednot in osnov državljanske etike	1.2.1.1 Pozna, razume in sprejema človekove pravice kot skupni evropski in ustavno določeni okvir skupnih vrednot ter etike. 1.2.1.2 Razume, da so človekove pravice univerzalne in nepogojene, da uveljavljajo vrednote svobode in enakosti. 1.2.1.3 Razume in sprejema, da je obstoj pravic pogojen s spoštovanjem individualne dolžnosti do enake pravice drugega. 1.2.1.4 Razume in sprejema, da je dolžnost do enake pravice drugega dolžnost zaradi dolžnosti (ne le pravica zaradi individualnega interesa). 1.2.1.5 Razume in sprejema človekove pravice in dolžnosti kot osnovno, vsem državljanom skupno etiko (moralo), ki uveljavlja vrednote spoštovanja človekovega dostojanstva, pravičnosti, resnice, zakona, lastnine, nediskriminacije in strpnosti.
1.2.2 Etična refleksija	1.2.2.1 Spozna, da obstajajo moralna vprašanja, pri katerih ni vnaprej danih od vseh sprejetih odgovorov. 1.2.2.2 Razvija občutljivost za moralna vprašanja ter sposobnost, da o njih razmišlja skupaj z drugimi.
1.2.3 Sodelovanje z drugimi v skupnosti in za skupnost	1.2.3.1 Z namenom uresničevanja skupnega dobrega sodeluje z drugimi ter podaja in uresničuje predloge, ki kakovostno spreminjajo skupnosti. 1.2.3.2 Prek lastnega delovanja ozavešča pomen skrbi za demokratično skupnost ter krepi zavedanje o pomenu pripadnosti skupnosti za lastnodobrobit in dobrobit drugih.
1.2.4 Aktivno državljanstvo in politična angažiranost	1.2.4.1 Ob zavedanju pozitivnega pomena politike kot skupnega reševanja izzivov in skrbi za dobrobit vseh, pa tudi iskanja kompromisov in preseganja konfliktov, pozna raznolike oblike demokratičnega političnega angažiranja in se vključuje v politične procese, ki vplivajo na življenja ljudi.
1.2.5 Znanje za kritično mišljenje, za aktivno državljansko držo	1.2.5.1 Uporabi znanja vsakega predmetnega področja za kritično in aktivno državljansko držo.

1.3 KULTURA IN UMETNOST

1.3.1 Sprejemanje, doživljanje in vrednotenje kulture in umetnosti	1.3.1.1 Intuitivno ali zavestno (individualno in v skupini) vzpostavlja odnos do kulture, umetnosti, umetniške izkušnje in procesov ustvarjanja ter ob tem prepozna lastna doživetja in se vživlja v izkušnjo drugega itd.).
1.3.2 Raziskovanje in spoznavanje kulture ter umetnosti	1.3.2.1 Raziskuje in spozna kulturo, umetnost, umetniške zvrsti ter njihova izrazna sredstva v zgodovinskem in kulturnem kontekstu.
1.3.3 Izražanje v umetnosti in z umetnostjo	1.3.3.1 Je radoveden in raziskuje materiale in umetniške jezike, se z njimi izraža, razvija domišljijo ter pogloblja in širi znanje tudi na neumetniških področjih.
1.3.4 Uživanje v ustvarjalnem procesu ter dosežkih kulture in umetnosti	1.3.4.1 Uživa v ustvarjalnosti, se veseli lastnih dosežkov in dosežkov drugih. 1.3.4.2 V varnem, odprtem in spodbudnem učnem okolju svobodno izraža želje in udejanja ustvarjalne ideje.
1.3.5 Živi kulturo in umetnost	1.3.5.1 Živi kulturo in umetnost kot vrednoto v domačem in šolskem okolju ter prispeva k razvoju šole kot kulturnega središča in njenemu povezovanju s kulturnim in z družbenim okoljem.

2 /// TRAJNOSTNI RAZVOJ

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

2.1 POOSEBLJANJE VREDNOT TRAJNOSTNOSTI

2.1.1 Vrednotenje trajnostnosti	2.1.1.1 Kritično oceni povezanost lastnih vrednot in vrednot družbe s trajnostnostjo glede na svoje trenutne zmožnosti ter družbeni položaj.
2.1.2 Podpiranje pravičnosti	2.1.2.1 Pri svojem delovanju upošteva etična načela pravičnosti, enakopravnosti ter sočutja.
2.1.3 Promoviranje narave	2.1.3.1 Odgovoren odnos do naravnih sistemov gradi na razumevanju njihove kompleksnosti in razmerij med naravnimi ter družbenimi sistemi.

2.2 SPREJEMANJE KOMPLEKSNOSTI V TRAJNOSTNOSTI

2.2.1 Sistemsko mišljenje	2.2.1.1 K izbranemu problemu pristopa celostno, pri čemer upošteva povezanost okoljskega, gospodarskega in družbenega vidika. 2.2.1.2 Presoja kratkoročne in dolgoročne vplive delovanja posameznika in družbenih skupin v družbi, družbe na lokalni, regionalni, nacionalni ter globalni ravni.
2.2.2 Kritično mišljenje	2.2.2.1 Kritično presoja informacije, poglede in potrebe o trajnostnem razvoju z vidika naravnega okolja, živih bitij in družbe, pri čemer upošteva različne poglede, pogoje z osebnim, socialnim in kulturnim ozadjem.
2.2.3 Formuliranje problema	2.2.3.1 Pri opredelitvi problema upošteva značilnosti problema – (ne)jasnost, (ne)opredeljenost, (ne)določljivost problema – in lastnosti reševanja – (ne)definirane, (ne)sistemske rešitve – ter vpletenost deležnikov.

2.3 ZAMIŠLJANJE TRAJNOSTNIH PRIHODNOSTI

2.3.1 Pismenost za prihodnost	2.3.1.1 Na podlagi znanja, znanstvenih dognanj in vrednot trajnostnosti razume ter vrednoti možne, verjetne in želene trajnostne prihodnosti (scenarije). 2.3.1.2 Presoja dejanja, ki so potrebna za doseganje želene trajnostne prihodnosti.
2.3.2 Prilagodljivost	2.3.2.1 V prizadevanju za trajnostno prihodnost tvega in se kljub negotovostim prilagaja ter sprejema trajnostne odločitve za svoja dejanja.
2.3.3 Raziskovalno mišljenje	2.3.3.1 Pri načrtovanju in reševanju kompleksnih problemov/-atik trajnostnosti uporablja in povezuje znanja in metode različnih znanstvenih disciplin ter predlaga ustvarjalne in inovativne ideje in rešitve.

2.4 UKREPANJE ZA TRAJNOSTNOST

2.4.1 Politična angažiranost	2.4.1.1 Ob upoštevanju demokratičnih načel kritično vrednoti politike z vidika trajnostnosti ter sodeluje pri oblikovanju trajnostnih politik in prakse na lokalni, regionalni, nacionalni ter globalni ravni.
2.4.2 Kolektivno ukrepanje	2.4.2.1 Pri prizadevanju in ukrepanju za trajnostnost upošteva demokratična načela in aktivno ter angažirano (konstruktivno) sodeluje z drugimi.
2.4.3 Individualna iniciativa	2.4.3.1 Se zaveda lastnega potenciala in odgovornosti za trajnostno delovanje in ukrepanje na individualni, kolektivni ter politični ravni.

3 /// ZDRAVJE IN DOBROBIT

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

3.1 DUŠEVNA DOBROBIT

3.1.1 Samozavedanje	3.1.1.1 Zaznava in prepoznavna lastno doživljanje (telesne občutke, čustva, misli, vrednote, potrebe, želje) ter lastno vedenje. 3.1.1.2 Skozi izkušnje razume povezanost različnih vidikov lastnega doživljanja (telesni občutki, čustva, misli, vrednote, potrebe, želje) v specifičnih situacijah (npr. ob doživljanju uspeha in neuspeha v učnih in socialnih situacijah).
3.1.2 Samouravnavanje	3.1.2.1 Uravnava lastno doživljanje in vedenje (npr. v stresnih učnih in socialnih situacijah). 3.1.2.2 Razvija samozaupanje in samospoštovanje. 3.1.2.3 Se učinkovito spoprijema z negotovostjo in kompleksnostjo. 3.1.2.4 Učinkovito upravlja, organizira čas učenja in prosti čas.
3.1.3 Postavljanje ciljev	3.1.3.1 Prepoznavna lastne interese, lastnosti, močna in šibka področja ter v skladu z njimi načrtuje kratkoročne in dolgoročne cilje (vezane na duševno, telesno, socialno in učno področje). 3.1.3.2 Spremlja doseganje in spreminjanje načrtovanih ciljev. 3.1.3.3 Razvija zavzetost in vztrajnost ter krepi zmožnosti odložitve nagrade.
3.1.4 Prožen način razmišljanja	3.1.4.1 Razvija osebno prožnost, razvojno miselno naravnost, radovednost, optimizem in ustvarjalnost. 3.1.4.2 Učinkovito se spoprijema s problemskimi situacijami, ki zahtevajo proaktivno miselno naravnost.
3.1.5 Odgovornost in avtonomija	3.1.5.1 Krepi odgovornost, avtonomijo in skrbi za osebno integriteto.

3.2 TELESNA DOBROBIT

3.2.1 Gibanje in sedenje	3.2.1.1 Razume pomen vsakodnevnega gibanja za zdravje in dobro počutje. 3.2.1.2 Razvija pozitiven odnos do gibanja. 3.2.1.3 Vključuje se v različne gibalne dejavnosti, tudi tiste, ki razbremenijo naporen vsakdan. 3.2.1.4 Razume škodljivosti dolgotrajnega sedenja, razvija navade za prekinitev in zmanjšanje sedenja.
3.2.2 Prehrana in prehranjevanje	3.2.2.1 Razume pomen uravnotežene prehrane. 3.2.2.2 Razvija navade zdravega prehranjevanja. 3.2.2.3 Oblikuje pozitiven odnos do hrane in prehranjevanja.
3.2.3 Sprostitev in počitek	3.2.3.1 Razume pomen počitka in sprostitve po miselnem ali telesnem naporu. 3.2.3.2 Spozna različne tehnike sproščanja in uporablja tiste, ki mu najbolj koristijo. 3.2.3.3 Razume pomen dobrih spalnih navad za učinkovito telesno in miselno delovanje ter ravnanje.
3.2.4 Varnost	3.2.4.1 Spozna različne zaščitne ukrepe za ohranjanje zdravja. 3.2.4.2 Ravna varno in odgovorno, pri čemer skrbi za ohranjanje zdravja sebe in drugih.
3.2.5 Preventiva pred različnimi oblikami zasvojenosti	3.2.5.1 Usvaja znanje o oblikah in stopnjah zasvojenosti ter o strategijah, kako se jim izogniti oz. jih preprečiti z zdravim življenjskim slogom.

3.3 SOCIALNA DOBROBIT

3.3.1 Socialno zavedanje in zavedanje raznolikosti	3.3.1.1 Ozavešča lastno doživljanje in vedenje v odnosih z drugimi. 3.3.1.2 Zaveda se in prepoznava raznolikosti v ožjem (oddelek, vrstniki, družina) in širšem okolju (šola, lokalna skupnost, družba).
3.3.2 Komunikacijske spretnosti	3.3.2.1 Razvija spretnosti aktivnega poslušanja, asertivne komunikacije, izražanja interesa in skrbi za druge.
3.3.3 Sodelovanje in reševanje konfliktov	3.3.3.1 Konstruktivno sodeluje v različnih vrstah odnosov na različnih področjih. 3.3.3.2 Krepi sodelovalne veščine, spretnosti vzpostavljanja in vzdrževanja kakovostnih odnosov v oddelku, družini, šoli, širši skupnosti, temelječih na spoštljivem in asertivnem komuniciranju ter enakopravnosti.
3.3.4 Empatija	3.3.4.1 Krepi zmožnosti razumevanja in prevzemanja perspektive drugega. 3.3.4.2 Prepoznavna meje med doživljanjem sebe in drugega. 3.3.4.3 Uravnava lastno vedenje v odnosih, upoštevajoč več perspektiv hkrati.
3.3.5 Prosocialno vedenje	3.3.5.1 Krepi prepoznavanje in zavedanje potrebe po nudenju pomoči drugim. 3.3.5.2 Prepoznavna lastne potrebe po pomoči in strategije iskanja pomoči. 3.3.5.3 Krepi družbeno odgovornost.

4 /// DIGITALNA KOMPETENTNOST

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

4.1 INFORMACIJSKA IN PODATKOVNA PISMENOST

4.1.1 Brskanje, iskanje in filtriranje podatkov, informacij ter digitalnih vsebin	4.1.1.1 Izraža informacijske potrebe, išče podatke, informacije in vsebine v digitalnih okoljih ter izboljšuje osebne strategije iskanja.
4.1.2 Vrednotenje podatkov, informacij in digitalnih vsebin	4.1.2.1 Analizira, primerja in kritično vrednoti verodostojnost in zanesljivost podatkov, informacij in digitalnih vsebin.
4.1.3 Upravljanje podatkov, informacij in digitalnih vsebin	4.1.3.1 Podatke zbira, obdeluje, prikazuje in shranjuje na najustreznejša mesta (trdi disk, oblak, USB itd.), tako da jih zna kasneje tudi najti.

4.2 KOMUNIKACIJA IN SODELOVANJE

4.2.1 Interakcija z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.1.1 Sporazumeva se z uporabo različnih digitalnih tehnologij in razume ustrezna sredstva komunikacije v danih okoliščinah.
4.2.2 Deljenje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.2.1 Deli podatke, informacije in digitalne vsebine z drugimi z uporabo ustreznih digitalnih tehnologij. Deluje v vlogi posrednika in je seznanjen s praksami navajanja virov ter avtorstva.
4.2.3 Državljijsko udejstvovanje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.3.1 Išče in uporablja portale za udejstvovanje v družbi. Poišče skupine, ki zastopajo njegove interese, s pomočjo katerih lahko aktivno daje predloge za spremembe.
4.2.4 Sodelovanje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.4.1 Z digitalnimi orodji soustvarja skupno vsebino in se zavzema za krepitev sodelovanja med člani.
4.2.5 Spletni bonton	4.2.5.1 Pri uporabi digitalnih tehnologij in omrežij prilagaja svoje vedenje pričakovanjem ter pravilom, ki veljajo v določeni skupini.
4.2.6 Upravljanje digitalne identitete	4.2.6.1 Ustvari eno ali več digitalnih identitet in z njimi upravlja, skrbi za varovanje lastnega ugleda ter za ravnanje s podatki, ki nastanejo z uporabo številnih digitalnih orodij in storitev v različnih digitalnih okoljih.

4.3 USTVARJANJE DIGITALNIH VSEBIN

4.3.1 Razvoj digitalnih vsebin	4.3.1.1 Ustvarja in ureja digitalne vsebine v različnih formatih.
4.3.2 Umeščanje in poustvarjanje digitalnih vsebin	4.3.2.1 Digitalne vsebine obogati z dodajanjem slik, glasbe, videoposnetkov, vizualnih efektov idr.
4.3.3 Avtorske pravice in licence	4.3.3.1 Pozna licence in avtorske pravice. Spoštuje pravice avtorjev in jih ustrezno citira.
4.3.4 Programiranje	4.3.4.1 Zna ustvariti algoritem za rešitev enostavnega problema. Zna odpraviti preproste napake v programu.

4.4 VARNOST

4.4.1 Varovanje naprav	4.4.1.1 Deluje samozaščitno; svoje naprave zaščiti z ustreznimi gesli, programsko opremo in varnim ravnanjem, jih ne pušča brez nadzora v javnih prostorih idr.
4.4.2 Varovanje osebnih podatkov in zasebnosti	4.4.2.1 Varuje osebne podatke in podatke drugih ter prepoznava zaupanja vredne ponudnike digitalnih storitev.
4.4.3 Varovanje zdravja in dobrobiti	4.4.3.1 Digitalno tehnologijo uporablja uravnoteženo, skrbi za dobro telesno in duševno dobrobit ter se izogiba negativnim vplivom digitalnih medijev.
4.4.4 Varovanje okolja	4.4.4.1 Zaveda se vplivov digitalnih tehnologij in njihove uporabe na okolje.

4.5 REŠEVANJE PROBLEMOV

4.5.1 Reševanje tehničnih težav	4.5.1.1 Prepozna tehnične težave pri delu z napravami ali digitalnimi okolji ter jih rešuje.
4.5.2 Prepoznavanje potreb in opredelitev tehnoloških odzivov	4.5.2.1 Prepoznava in ocenjuje potrebe, izbira ter uporablja digitalna orodja in jih prilagaja lastnim potrebam.
4.5.3 Ustvarjalna uporaba digitalne tehnologije	4.5.3.1 S pomočjo digitalne tehnologije ustvarja rešitve in novosti v postopkih ter izdelkih.
4.5.4 Prepoznavanje vrzeli v digitalnih kompetencah	4.5.4.1 Prepozna vrzeli v svojih digitalnih kompetencah, jih po potrebi izboljšuje in dopolnjuje ter pri tem podpira tudi druge.

5.1 ZAMISLI IN PRILOŽNOSTI

5.1.1 Odkrivanje priložnosti	5.1.1.1 Prepoznavava avtentične izzive kot priložnosti za ustvarjanje vrednost zase in za druge.
5.1.2 Ustvarjalnost in inovativnost	5.1.2.1 Pri reševanju izzivov na ustvarjalen način uporablja znanje in izkušnje za ustvarjanju boljših rešitev.
	5.1.2.2 Pripravi nabor možnih rešitev izziva, pri čemer stremi k oblikovanju vrednosti za druge.
5.1.3 Vizija	5.1.3.1 Oblikuje vizijo prihodnosti, ki vključuje odgovore na vprašanja, kaj namerava početi v prihodnosti, kakšen želi postati in kakšno skupnost želi sooblikovati.
5.1.4 Vrednotenje zamisli	5.1.4.1 Vrednoti rešitve ob upoštevanju kriterijev po načelu ustvarjanja dobrobiti za druge in izbere ustrezno rešitev.
5.1.5 Etično in trajnostno razmišljanje	5.1.5.1 Prepozna in ovrednoti vpliv svojih odločitev ter ravnanj na skupnost in okolje.

5.2 VIRI

5.2.1 Samozavedanje in samoučinkovitost	5.2.1.1 Prepozna svoje želje, močna in šibka področja ter zaupa, da lahko pozitivno vpliva na ljudi in situacije.
5.2.2 Motiviranost in vztrajnost	5.2.2.1 Je pozitivno naravnani, samozavesten in osredotočen na proces reševanja izziva.
	5.2.2.2 Vztraja pri opravljanju kompleksnejših nalog.
5.2.3 Vključevanje virov	5.2.3.1 Pridobi podatke in sredstva (materialna, nematerialna in digitalna), potrebne za prehod od zamisli k dejanjem, s katerimi odgovorno in učinkovito upravlja, pri čemer upošteva učinkovito izrabo lastnega časa in finančnih sredstev.
5.2.4 Vključevanje človeških virov	5.2.4.1 Spodbuja in motivira druge pri reševanju skupnih nalog.
	5.2.4.2 Poišče ustrezno pomoč posameznika (npr. vrstnika, učitelja, strokovnjak itd.) ali strokovne skupnosti.
	5.2.4.3 Razvije spretnosti za učinkovito komunikacijo, pogajanje, vodenje, ki so potrebne za doseganje rezultatov.
5.2.5 Finančna pismenost	5.2.5.1 V različnih življenjskih situacijah prepozna in rešuje finančne izzive (viri finančnih sredstev, skrb za denar, poslovanje npr. z banko, zavarovalnico ter drugimi finančnimi institucijami, ocena potrebnih sredstev, tveganj in odločitev o zadolževanju ter naložbi, varčevanju).
	5.2.5.2 Sprejema odgovorne finančne odločitve za doseganje blaginje (osebne in za skupnost).
	5.2.5.3 Pridobiva ustrezno znanje na področju finančne pismenosti za kakovostno vsakdanje in poklicno življenje.

5.3 K DEJANJEM

5.3.1 Prevzemanje pobude	5.3.1.1 Spodbuja in sodeluje pri reševanju izzivov, pri čemer prevzema individualno in skupinsko odgovornost.
5.3.2 Načrtovanje in upravljanje	5.3.2.1 V procesu reševanja problemov si zastavlja kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne cilje, opredeli prednostne naloge in pripravi načrt.
	5.3.2.2 Prilagaja se nepredvidenim spremembam.
5.3.3 Obvladovanje negotovosti, dvoumnosti in tveganja	5.3.3.1 Na nepredvidene situacije se odziva s pozitivno naravnanoostjo in ciljem, da jih uspešno razreši.
	5.3.3.2 Pri odločitvah primerja in analizira različne informacije, da zmanjša negotovost, dvoumnost in tveganja.
5.3.4 Sodelovanje	5.3.4.1 Sodeluje z različnimi posamezniki ali skupinami.
	5.3.4.2 Morebitne spore rešuje na konstruktiven način in po potrebi sklepa kompromise.
5.3.5 Izkusveno učenje	5.3.5.1 Z reševanjem izzivov pridobiva nove izkušnje in jih upošteva pri sprejemanju nadaljnjih odločitev.
	5.3.5.2 Presoja uspešnost doseganja zastavljenih ciljev in pri tem prepozna priložnosti za nadaljnje učenje.
	5.3.5.3 Prepozna priložnosti za aktivno uporabo pridobljenega znanja v novih situacijah.
	5.3.5.4 Povratne informacije uporabi za nadaljnji razvoj podjetnostne kompetence.